

Plaatsbepalingen

De locativus en de ablativus loci: te

Het zou voor de hand liggen, dat je altijd de ablativus zou gebruiken eventueel met het voorzetsel 'in' om aan te geven dat je ergens bent. Immers de ablativus gebruik je voor bijwoordelijke bepalingen. Toch is dat niet altijd zo. In sommige gevallen wordt een oude naamval gebruikt: de **locativus** met de uitgang -i.

Soms noemt men deze naamval ook wel de genitivus locativus, omdat hij op de genitivus lijkt. Deze locativus komt maar in bepaalde gevallen voor.

1. bij namen van steden en kleine eilanden van de 1^e en 2^e declinatie singularis: Romae/ Corinthi/Deli sum. Ik ben in Rome, Corinthe, op Delos
2. Carthagini – te Carthago (ondanks het feit dat Carthago van d 3^e is)
3. ruri – op het platteland, domi – thuis, belli – in oorlog

In alle andere gevallen gebruik je bij namen van plaatsen en kleine eilanden de ablativus zonder het voorzetsel 'in'.

1. Delphis, Athenis – te Delphi, te Athene
2. Carthagine – te Carthago (naast de locativus)

De ablativus separativus: vanaf

Wil je aan geven bij plaatsen en namen van van kleine eilanden dat je er vandaan komt, dan gebruik je de ablativus van scheiding zonder voorzetsel: vanaf:

1. Roma, Athenis, Delo, Carthagine venio.
2. domo, rure venio

De accusativus regionis/van richting: naar.

In dezelfde gevallen als hierboven gebruik je alleen de accusativus om aan te geven dat je ergens naartoe gaat.

1. Romam, Delphos, Carthaginem eo.
2. Domum, rus eo.

NB:

1. Bij bijstellingen bij deze plaatsbepalingen gebruikt men wel een prepositie:
Romam, ad urbem aeternam naar Rome, de eeuwige stad
Roma, ex urbe aeterna vanuit Rome, de eeuwige stad

Romae, in urbe aeterna in Rome de eeuwige stad

2. bij de ablativus separativus wordt wel een voorzetsel gebruikt

- bij vertrek uit de buurt van de plaats en niet uit de plaats zelf
Abeo a Roma. Ik vertrek uit de omtrek van Rome.
- in geval van tegenstellingen
A Roma in castra eo. Ik ga van Rome naar het kamp.
- bij longe en procul
Procul a Roma sum. Ik ben ver van Rome

3. bij de woorden locus en totus in de ablativus loci gebruik men normaal geen 'in'. Toto orbe terrarum homines vivunt. Op de hele wereld leven mensen.

Opdracht 6

Vertaal de volgende zinnen.

1. Exsules non Romae, sed Delphis sunt.
2. A Roma coronam in Fregellas ferunt.
3. Nihilo setius Sulpicius Romae bona eius publicavit.
4. A Fregellis Romam pecuniam remisit.
5. A Fregellis pecuniam remisit.
6. Fregellis pecuniam remisit.
7. Domi Romae in urbe pia deis gratias egit.
8. Hoc loco montem ascendit.
9. Suscepit ut exsules Corinthi, in urbe Graecia, comprehenderet.
10. Munera Athenas fert.